

BI-ZUM - Stavový prostor a jeho prohledávání, stromová expanze, náhodné prohledávání, prohledávání do hloubky a do šířky.

Vastl Martin

May 27, 2019

Stavový prostor si lze představit jako graf, kde vrchol představuje nějaký popis stavu řešeného problému a hrany reprezentují akce a umožňují přechod mezi stavy. Příklady takových problému jsou např. hledání nejkratší cesty, symbolická integrace, a podobně. Množinu stavů značíme S a množinu akcí A .

Definice 1 *Mějme stavový prostor (S, A) . Úloha prohledávání (S, A) je zadána:*

- počátečním stavem $I \in S$,
- množinou koncových stavů $G \subseteq S$

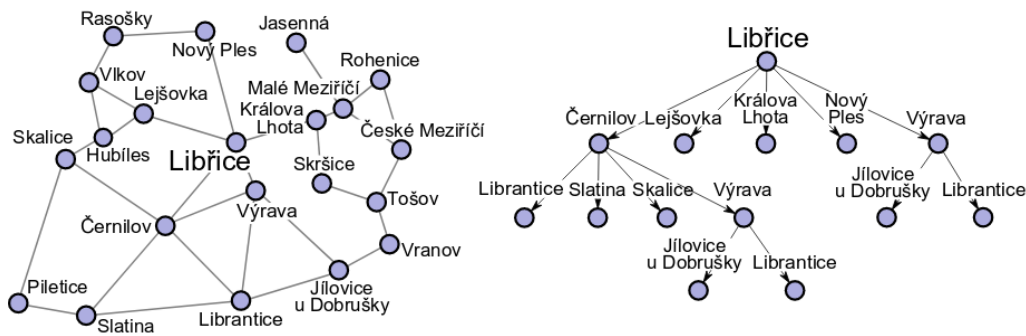
Definice 2 *Nechť (S, A) je stavový prostor a $s \in S$ je stav v tomto prostoru. Řekneme, že stav $s' \in S$ je následníkem stavu s , pokud $(s, s') \in A$, tj. pokud existuje nějaká akce, která přesune stav s do stavu s' .*

Problém popsáný stavovým prostorem v praxi převádíme na jednu z následujících úloh:

- hledání cesty z počátečního do koncového stavu (nejkratší cesta, symbolická integrace i s postupem)
- hledání cílového stavu (řešení sudoku, problém n dam)

1 Stromová expanze

Definice 3 *Uvažujme stavový prostor $X = (S, A)$ počáteční stav $I \in S$ a množinu koncových stavů $G \subseteq S$. Prohledávací strom X je orientovaný kořenový strom s kořenem I , takový, každá cesta v tomto stromě se vyskytuje i v grafu (S, A) .*

Prohledávání stromovou expanzí

Algoritmus prohledávání stavového prostoru stromovou expanzí lze popsat následovně:

- ❶ Vytvoř kořen stromu coby počáteční uzel \mathcal{I}
 - Strom je jednodřvkový, \mathcal{I} je jeho kořenem i listem
- ❷ Dokud žádný list stromu není koncovým stavem, opakuj:
 - ❶ „Vyber nějaký“ list stromu a proved **expanzi**:
 - ★ Připoj k listu všechny jeho následníky ze stavového prostoru (S, A)

Většina prohledávacích algoritmů zakazuje, aby se jeden uzel ve stromě vyskytl dvakrát. Typicky rozlišujeme 3 stavy uzlů:

- **FRESH** – uzel ještě nebyl během hledání nalezen,
- **OPEN** – uzel byl nalezen, ale ještě nebyl expandován,
- **CLOSED** – uzel byl nalezen a expandován.

Při expanzi uzlu je pak zakázáno připojení potomků, kteří jsou již ve stavu OPEN nebo CLOSED.

2 Náhodné prohledávání

Náhodné prohledávání je takové prohledávání, které náhodně otevírá jednotlivé vrcholy stavového prostoru. Je možné, že nalezne neoptimální řešení.

Algorithm 1 Random search

```
1:  $open \leftarrow \{\mathcal{I}\}; closed \leftarrow \{\}$ 
2:  $prev \leftarrow \text{init\_table}()$ 
3: while  $open \neq \{\}$  do
4:    $x \leftarrow \text{random element of } open$ 
5:   if  $x \in G$  then
6:     return  $\text{reconstruct\_path}(prev, x)$ 
7:   end if
8:   for all  $y \in \text{neighbors}(x)$  do
9:     if  $y \notin (open \cup closed)$  then
10:       $open \leftarrow open \cup \{y\}$ 
11:       $prev[y] \leftarrow x$ 
12:    end if
13:  end for
14:   $open \leftarrow open \setminus \{x\}; closed \leftarrow closed \cup \{x\}$ 
15: end while
```

3 BFS

BFS provádí expanzi postupně po jednotlivých patrech. Zaručuje, že výsledná cesta bude mít nejmenší možný počet hran. Jeho paměťová i výpočetní čas roste exponenciálně s délkou nejkratší cesty (co do počtu hran) cesty k cíli.

Algorithm 2 Breadth-First Search (BFS)

```
1:  $open \leftarrow \text{init\_queue}(); closed \leftarrow \{\}$ 
2:  $prev \leftarrow \text{init\_table}()$ 
3:  $\text{enqueue}(open, \mathcal{I})$ 
4: while  $\neg \text{empty}(open)$  do
5:    $x \leftarrow \text{dequeue}(open)$ 
6:   if  $x \in G$  then
7:     return  $\text{reconstruct\_path}(prev, x)$ 
8:   end if
9:   for all  $y \in \text{neighbors}(x)$  do
10:    if  $y \notin (open \cup closed)$  then
11:       $\text{enqueue}(open, y); prev[y] \leftarrow x$ 
12:    end if
13:  end for
14:   $closed \leftarrow closed \cup \{x\}$ 
15: end while
```

4 DFS

DFS prochází stavový prostor a snaží se o co největší zanoření. Nemusí vždy najít nejkratší cestu, co se do počtu hran týká.

Algorithm 3 Depth-First Search (DFS)

```
1:  $open \leftarrow \text{init\_stack}()$ ;  $closed \leftarrow \{\}$ 
2:  $prev \leftarrow \text{init\_table}()$ 
3:  $\text{push}(open, \mathcal{I})$ 
4: while  $\neg \text{empty}(open)$  do
5:    $x \leftarrow \text{pop}(open)$ 
6:   if  $x \in G$  then
7:     return  $\text{reconstruct\_path}(prev, x)$ 
8:   end if
9:   for all  $y \in \text{neighbors}(x)$  do
10:    if  $y \notin (open \cup closed)$  then
11:       $\text{push}(open, y)$ ;  $prev[y] \leftarrow x$ 
12:    end if
13:  end for
14:   $closed \leftarrow closed \cup \{x\}$ 
15: end while
```
